

T.a.v. de fractievoorzitters van de in de gemeenteraad van gemeente Zuidplas vertegenwoordigde partijen

Cc: College van B&W Zuidplas
Projectleider Norbert Kramer

Betreft: participatieproces 'Nieuwbouw basisscholen wijk Zuidplas'

Bijlagen:

- Participatieplan nieuwe schoollocaties wijk Zuidplas
- Brief schoolbesturen aan wethouder met standpunt over voorkeurslocatie (14 juni 2023)
- Advies van de Commissie bezwaarschriften aan het College van B&W

Nieuwerkerk a/d IJssel, 6 december 2023

Beste fractievoorzitter,

Als comité Behoud IJsselpark informeren we u graag over hoe we de beloofde participatie over 'Nieuwbouw basisscholen wijk Zuidplas' ervaren, in de vorm van een samenvatting van de meedenksessie die op 16 november jl. plaatsvond. Wij constateren dat het participatieproces niet plaatsvindt conform de 'Inspraak en Participatieverordening van gemeente Zuidplas' en de omarmde motie (van CU/SGP en SP) 'Participatie onderwijshuisvesting wijk Zuidplas' en voelen ons als deelnemer aan dit proces onvoldoende serieus genomen – uit onderstaande zult u begrijpen waarom. Wij hopen dat u vanuit de raad de wethouder op korte termijn nader zult bevragen over de procesgang.

Voorafgaand aan de meedenksessie

Op 16 oktober is vanuit projectleider Gebiedsontwikkeling een brief aan omwonenden gestuurd met een uitnodiging voor een informatieavond op 1 november in hotel Van der Valk voor het project Nieuwbouw basisscholen wijk Zuidplas. Hierin staat: "Tijdens de informatieavond presenteren wij de resultaten van de enquête. Verder ontvangt u informatie over het vervolgproces en heeft u uitgebreid de gelegenheid om vragen te stellen."¹

Tijdens de informatiebijeenkomst zijn de aanwezigen in de vorm van een powerpointpresentatie als volgt geïnformeerd over participatie:

"Participatie Nieuwbouw basisscholen wijk Zuidplas. 'Terug naar de tekentafel' (nieuwe start).

Beginnen met een uitgebreid participatietraject met als doel:

- Betrekken van bewoners in de wijk
- Weten wat er speelt binnen de wijk
- Ophalen van meningen en suggesties.

Aansluiting traject Gebiedspaspoort Nieuwerkerk a/d IJssel. De wens dit participatietraject aan te laten sluiten op het toekomstige Gebiedspaspoortentraject voor Nieuwerkerk a/d IJssel (traject van uitvragen van bewonerswensen voor de toekomst, met het doel deze te bundelen en als leidraad te gebruiken).

Redenen hiervoor zijn:

1. Brederere scoop mogelijke locaties voor scholen;
2. Wens college om clustering en toevoeging van mogelijke andere voorzieningen te onderzoeken;
3. Bewonersinformatie binnenhalen en borgen in het daaropvolgende Gebiedspaspoortentraject.

---

¹ In september jl. heeft de gemeente onder belangstellenden een enquête gehouden, waarbij onder meer de locatie van de lagere scholen in de wijk Zuidplas onderwerp was.

Aanpak van het participatietraject

Informereren en raadplegen van de omgeving

1. Enquête live op MaakZuidplas.nl bedoeld voor alle bewoners van de wijk en de ouders van de schoolgaande kinderen.
2. Swipocratie voor kinderen van 10 t/m 12 jaar
3. Tekenwedstrijd voor kinderen van 6 t/m 9 jaar
4. Informatieavond (1 november 2023)
5. **Gerichte meedenksessie.**

Aan de hand van het participatietraject worden scenario's uitgewerkt.”

In deze presentatie is het participatiekader (oa participatieladder en besliskader) niet aan de orde geweest. Ook zijn er geen spelregels over de participatie toegelicht.

Over punt 5, Gerichte meedenksessie, lichtte de projectleider toe dat een sessie zou plaatsvinden met een selecte groep mensen om verder mee te denken. Deze groep van personen stond al vast; 17 personen hadden zich eerder via een link op de gemeentelijke website aangemeld om mee te denken. Uit de zaal kwam vervolgens duidelijk het geluid naar voren dat mensen **niet** op de hoogte waren geweest van deze mogelijkheid om actief te participeren – in de brief van 16 oktober over participatie stond hierover geen informatie en werd juist gerefereerd aan deze informatieavond waarop men verder geïnformeerd zou worden over het proces.

Uit de reacties uit de zaal bleek dat men alsnog de mogelijkheid wilde krijgen om te participeren. Daarnaast werd de vraag gesteld hoe zo'n kleine 'denktank' groep, een representatieve vertegenwoordiging zou kunnen zijn, als er niet gekeken is naar welke groepen er vertegenwoordigd zouden moeten zijn (omwonenden scholen, ouders van schoolgaande kinderen, de scholen zelf, medezeggenschapsraad, omwonenden IJsselpark, natuurorganisaties etc).

Onder druk van de reacties heeft de projectleider ter plekke alsnog besloten dat iedereen die zich zou willen aanmelden voor de meedenksessie, dat kon doen door middel van een mail aan het projectbureau t.m. uiterlijk 3 november. De tijdscope hiervoor was heel beperkt, namelijk 2 dagen, en personen die niet bij de informatiebijeenkomst aanwezig waren, hebben zo deze mogelijkheid om in een vervolgproces mee te kunnen denken helaas gemist.

De meedenksessie van 16 november

Een kleine 40 Nieuwwerkerkers namen deel aan de meedenksessie op 16 november op het gemeentehuis.

De bijeenkomst startte plenair, met een inleiding van wethouder Zijlstra en een toelichting van projectleider Kramer over de insteek van de meedenksessie. De beoogde insteek van de meedenksessie was om in kleine groepjes te praten over de antwoorden op de open vragen in de enquête die voor een groot deel gericht waren op zogeheten koppelkansen (= andere functies in de gebouwen naast het onderbrengen van scholen).

Tijdens dit plenaire deel werd door deelnemers breed bezwaar gemaakt tegen deze insteek van meedenksessie: de avond zou moeten draaien om de vraag over de locatiekeuze (voor welke locatie is er draagvlak en welke ideeën, wensen en vragen spelen er m.b.t. de locatie), in plaats van de avond te wijden aan zaken waarvan uit de enquête al is gebleken dat er weinig behoefte aan is; de avond zou niet gericht moeten zijn op de agenda van 'koppelkansen' maar op het in kaart brengen van de mening en ideeën van de aanwezigen.

Onvoldoende antwoord op vragen over participatiekader, spelregels, besliskader en het standpunt van de scholen

Tijdens het plenaire gedeelte is ook ingebracht en uitvoerig besproken (ook met de wethouder, die het begin van de bijeenkomst heeft bijgewoond): wat doet de gemeente met de resultaten van deze avond, hoe worden deze gewogen en hoe ziet het besliskader er uit, hoe verhoudt dit proces zich tot de geldende participatieregels, tot de door de wethouder op 16 mei jl. omarmde motie en tot het door de gemeente opgestelde participatiekader? Ook werd gevraagd waarom het participatiekader niet met de deelnemers is gedeeld en of daar alsnog voor kan worden gezorgd?

Voorts, hoe is participatie voorzien voor het vraagstuk over de tijdelijke school?

Daarenboven: waarom zijn de deelnemers **niet voorzien van alle relevante informatie** zoals beloofd volgens genoemde motie – een van de zaken waar geen duidelijkheid over is gegeven, is **wat de voorkeurslocatie van de scholen zelf en van de schoolbesturen is**. Hier zijn in de plenaire sessie heel gerichte vragen over gesteld aan de wethouder, omdat het standpunt van de schoolbesturen een belangrijke factor is. Zo is aan de wethouder expliciet gevraagd wat het standpunt van de schoolbesturen is, waarbij de wethouder antwoordde niet op de hoogte te zijn van dat standpunt omdat hij geen deel uit maakt van de stuurgroep en niet over actuele informatie over dat standpunt beschikt. “Of daar al een hard standpunt over is ingenomen, daar moet ik u het antwoord op schuldig blijven.” De wethouder meldde dat hij het zou laten navragen bij de eerstvolgende stuurgroepvergadering.

Heden, op 6 december, is op de gemeentelijke website echter een brief te lezen die is ondertekend door de drie schoolbesturen, waarin heel duidelijk het standpunt van de schoolbesturen naar voren is gebracht, namelijk de voorkeur voor nieuwbouw op de huidige locaties. Deze brief is persoonlijk gericht aan de wethouder, met de datum van 14 juni! De openingszin van de brief is: “Vooruitlopend op het participatietraject, willen wij aan u onze inbreng kenbaar maken.”

U zult begrijpen dat wij ons als participant beetgenomen voelen; de wethouder verzwijgt deze belangrijke informatie willens en wetens.

{Noot: al op 13 februari jl. zijn door belanghebbenden documenten opgevraagd, gevolgd door een uitvoeriger en onderbouwd verzoek op 24 maart. Tot op de dag van vandaag, ruim negen maanden later, heeft de gemeente aan dit verzoek geen gehoor gegeven, zijn brieven niet beantwoord, wordt een door de bezwaarschriftencommissie Woo gegeven advies vooralsnog genegeerd en worden alle wettelijke beslistermijnen maximaal opgerekt en overschreden. Ondertussen wordt van belanghebbenden gevraagd en verwacht dat zij “participeren en meedenken” over de voorgenomen scholenbouw, zonder dat zij de beschikking hebben over de daarvoor noodzakelijke gegevens. Zie bijgaand het advies dat de commissie bezwaarschriften aan het College heeft uitgebracht – vooralsnog heeft het College ondanks het heldere advies en het verstrijken van de termijnen hier nog geen beslissing op genomen, althans deze niet kenbaar gemaakt aan bezwaarmaker comité Behoud IJsselpark.}

Bovenstaande vragen zijn door aanwezigen gesteld, zo bleek, omdat gevreesd wordt dat er later onnavolgbaar een resultaat "uit de hoge hoed" komt, dat zich niet verhoudt tot de opbrengsten van de gehouden enquête en deze meedenksessie.

De antwoorden op deze vragen brachten niet de gewenste duidelijkheid. Bij de vragen over het participatiekader werd verwezen naar de bijeenkomst bij Van der Valk waarbij het participatieplan zou zijn gepresenteerd. Dat is echter niet het geval, op die bijeenkomst zijn slechts stappen gepresenteerd zonder in te gaan op het participatiekader zelf (zie bovenstaand).

Na uitvoerig aandringen werd tijdens de plenaire sessie gezegd dat de participatie was ingeschaald tussen ‘informereren’ en ‘raadplegen’. Heel onduidelijk voor de deelnemers wat dit betekent in de praktijk. Het projectbureau zegde toe het participatieplan alsnog te delen – op 1 december jl heeft het

comité Behoud IJsselpark, na een reminder, het participatie/communicatieplan ontvangen. In dit participatieplan staat te lezen: “Voor betrokkenen is het essentieel om te weten waar ze aan toe zijn. Wat zijn de kaders waarbinnen wordt geparticipeerd en wie neemt de besluiten over wat en op welk moment.”

Heel jammer dat die kaders tijdens de sessie niet zijn gepresenteerd en gedeeld met belanghebbenden en dat tot op de dag van vandaag niet helder is hoe de besluiten worden genomen, op basis waarvan en op welk moment. Voorts: in het participatieplan komt expliciet de rol van de scholen naar voren; de schoolbesturen zijn medebepalend. Zoals bovenstaand beschreven is tijdens de plenaire sessie gevraagd naar het standpunt van de scholen en schoolbesturen wat betreft locatiekeuze, waarbij de wethouder er voor heeft gekozen om het standpunt van de schoolbesturen, zoals dat al kenbaar is gemaakt in de brief van 14 juni, niet met de aanwezigen te delen.

Tijdens het plenaire gedeelte is door aanwezigen gevraagd om ook **schriftelijk verslag** te doen van het plenaire gedeelte en dit is toegezegd. Vooralsnog zijn alleen de flipovers van de werkgroepjes openbaar gemaakt.

Samenvatting werkgroepen

Na het plenaire deel werden de aanwezigen verdeeld over vier werkgroepjes. De meest prominente vraag die daar op tafel lag, was de locatie van de nieuw te bouwen (of te renoveren) scholen. Alle aanwezigen/werkgroepjes namen unaniem het standpunt in, dat eventuele nieuwbouw moet plaatsvinden op de **huidige locaties** van de PWA, de Wingerd en Gideon. Genoemde redenen voor die keuze kwamen (uiteraard) overeen met de uitkomsten van de enquête: unanieme voorkeur voor het centrum van de wijk Zuidplas, voor vrijwel eenieder makkelijk en in korte tijd te bereiken, in een groene en vooral wandel- en fietsveilige omgeving. Daarnaast werd vaak genoemd dat de ouders voor hun kinderen bewust hebben gekozen voor een kleinschalige school. Gevraagd naar een eventueel tijdelijk onderkomen voor de duur van de bouw, werd wederom de voorkeur uitgesproken voor een plek in het centrum, dichtbij de plek van de huidige en nieuw te bouwen scholen (zoals het tegenover de Wingerd gelegen voetbal- en basketbalveldje).

Samenvatting afronding plenaire sessie en toezeggingen vervolgstappen

Door de gemeentelijk projectgroep werd van deze resultaten kennisgenomen: ze zullen worden meegenomen bij de uiteindelijke planvorming, samen met nog te houden en toe te voegen financiële, economische en maatschappelijke analyses.

Herhaalde pogingen vanuit de zaal om meer duidelijkheid te krijgen over wat men met de uitkomsten van deze meedenksessie zou doen, leverden niet meer op dan een herhaling van dat antwoord - dit tot teleurstelling en ergernis van de aanwezigen. Het doel van dit alles is immers het krijgen van "draagvlak", en er is geen draagvlak voor andere locaties dan de huidige. De projectleider deed wel de uitspraak dat uit de meedenksessie heel duidelijk naar voren is gekomen wat de aanwezigen willen en dat “het college met een heel goede onderbouwing zal moeten komen om hier omheen te kunnen.” Zo’n uitspraak suggereert een hogere vorm van participatie dan in de praktijk aan de orde lijkt te zijn.

Toezeggingen

- M.b.t. de locatie van een **tijdelijk onderkomen** voor de scholen werd door de projectleider wel de toezegging gedaan dat er dan **wederom ‘participatie’** zal plaatsvinden.
- Daarnaast werd toegezegd, dat de uit te brengen **(concept-)scenario’s zullen worden voorgelegd aan de deelnemers en de wijk, voordat ze aan het college worden aangeboden.**

Tot slot

Wij hopen dat u kennis hebt genomen van bovenstaande, en dat u deze procesgang zal toetsen aan de geldende participatieverordening in de gemeente en de door de wethouder 'omarmde' motie over participatie van CU/SGP en SP. Tevens hopen wij dat u met dit schrijven richting kunt geven aan de verantwoordelijkheid van het College om dit participatieproces te laten verlopen op een wijze die voor belanghebbenden niet voelt als een show voor de bühne, maar het daadwerkelijk serieus nemen van betrokken burgers uit uw gemeente en te komen tot daadwerkelijk breed gedragen oplossingen.

Tenslotte verzoeken wij u vriendelijk doch dringend de wethouder te bevragen over het niet transparant zijn naar de participanten over het standpunt van de schoolbesturen. Ook verzoeken we u er op toe te zien dat de gemaakte afspraken tijdens de meedenksessie worden nagekomen. Voor de helderheid deze toezeggingen nog even op rij: 1. Schriftelijk verslag van de plenaire sessie door projectbureau (gedeeld met de participanten en op de gemeentelijke website) 2. Participatietraject voor tijdelijke schoolhuisvesting 3. De uit te brengen (concept-)scenario's zullen worden voorgelegd aan de deelnemers en de wijk, voordat ze ter besluitvorming worden aangeboden.

Vriendelijke groet,

Namens comité Behoud IJsselpark

Marjan Domhof
info@behoudijsselpark.nl